



Střední škola zemědělská, Přerov, Osmek 47
750 02 Přerov, Osmek 47

Otázky k maturitní zkoušce z předmětu:

Zemědělské předměty

studijní obor
41-41-M/01 Agropodnikání - Chovatel koní, jezdec

ředitel školy: Mgr. Radovan Rašťák
zkoušející: Ing. Hana Učíková
Ing. Vladimír Vojanec

školní rok: 2021/2022
třída: 4. PK

Maturitní otázky byly projednány a schváleny předmětovou komisí OP.

.....

.....

.....



1. Nejvýznamnější potravinářskou a krmnou obilovinou je **ozimá pšenice**, Uveďte její význam, biologickou charakteristiku, nároky na pěstitelské prostředí, řazení v osevním postupu.

Popište technologii pěstování, možnosti ochrany a výživy, sklizeň, stupně zralosti, výnosy. Uveďte, jaké jsou možnosti použití regulátorů růstu v porostech, vysvětlete v souvislosti s pšenicí rod Triticale.

2. **Sladovnický ječmen** je významnou obilninou k výrobě piva. Slad i pivo jsou zajímavým vývozním artiklem.

V diskusi charakterizujte: význam, biologické vlastnosti, nároky na prostředí, technologii pěstování, sklizeň, výnosy.

Uveďte morfologické odlišnosti ozimého a jarního ječmene, význam ozimých ječmenů. Charakterizujte další jarní obilniny a jejich význam.

3. Luskoviny jsou významným zdrojem bílkovin pro lidskou výživu, ale i pro výživu hospodářských zvířat. Charakterizujte luskoviny pěstované v našich podmínkách – **hrách setý, peluška, sója**. Uveďte jejich význam, řazení v osevním postupu, nároky na prostředí, technologii pěstování, sklizeň, výnosy.

Jak souvisí hrách se jménem J. G. Mendla?

4. Mezi významné olejninu pěstované v řepařské výrobní oblasti patří **mák setý**, v kukuřičné výrobní oblasti pak **slunečnice roční**.

Objasněte význam těchto olejnin, biologickou charakteristiku, technologii pěstování, sklizeň, výnosy. Co je desikace porostu?

5. **Kukuřice** je významnou obilninou i pícninou. Proč dochází stále ke zvyšování ploch kukuřice, i když stavy hospodářských zvířat klesají?

Jaké jsou možnosti využití kukuřice k energetickým účelům?

Uveďte dále biologickou charakteristiku, technologii pěstování na zrna i na siláž, LKS.

Vysvětlete pojmy FAO, a hybrid Sc, Tc, Dc, heterózní efekt v souvislosti s osivem kukuřice.

Vysvětlete omezení pro pěstování kukuřice ve svažitých oblastech (MEO a SEO).

6. **Řepka olejka** zaujímá největší plochy ze skupiny olejnin pěstovaných v ČR. Její plochy každoročně rostou i v méně příznivých oblastech pro pěstování.

Uveďte mnohostranný význam této plodiny, nároky na půdu a prostředí, biologickou charakteristiku, technologii pěstování, sklizeň.

Vysvětlete pojem MEŘO.

Jaká má řepka specifika při řazení v osevním postupu?

7. **Chmel** je významnou exportní plodinou.

Uveďte význam této plodiny, chmelařské oblasti a podmínky pro pěstování. Popište

biologickou charakteristiku, způsob výsadby, ošetřování plodných chmelnic a sklizeň chmele.

Popište podrobně sled jednotlivých pracovních operací v průběhu roku.

V čem spočívají vysoké nároky chmele na ruční práci?



8. Okopaniny působí jako zlepšující plodiny v osevním postupu.

Zaměřte se na **bulevnaté okopaniny (cukrovku a krmnou řepu)**, jejich význam, biologickou charakteristiku, technologii pěstování, způsoby sklizně, zpracování cukrovky. Které vedlejší produkty při zpracování cukrovky lze využít? Popište morfologické odlišnosti ve stavbě bulvy cukrovky a krmné řepy.

9. **Brambory** jsou hlavní okopaninou v BVT. Uveďte hospodářský význam, biologickou charakteristiku, užitkové směry a požadavky na pěstitelské prostředí.

Popište technologii pěstování, způsoby sklizně, uskladnění.

Jaké jsou požadavky na produkci sadbových brambor, co jsou sadbové oblasti?

10. Uveďte nejdůležitější **jeteloviny** a jejich význam pro živočišnou výrobu. Zaměřte se na řazení jetelovin v osevním postupu, možnost pěstování v monokultuře a ve směskách. Charakterizujte technologii pěstování vojtěšky seté a jetele červeného, ošetřování porostů, sklizeň. Vysvětlete pojmy – krycí plodina, podsev.

11. Plochy **trvalých travních porostů** (TTP) se neustále rozšiřují, jelikož roste jejich mimoprodukční význam. Charakterizujte produkční a mimoprodukční funkce TTP. Popište biologickou charakteristiku trav, zaměřte se na charakteristiku a využití jílek, kostřav, lipnic.... V čem se liší složení travních směsí pro okrasné trávníky, louky a pastviny. Popište, v čem spočívá ošetřování luk, pastvin a okrasných trávníků.

12. **Šlechtění** patří k nejdůležitějším intenzifikačním faktorům zvyšujícím výnosy a kvalitu rostlinných produktů. Objašněte cíle šlechtění, základní druhy a metody šlechtění. Vysvětlete pojmy **certifikované osivo a sadba, generace F1, heterózní efekt**. Charakterizujte uznávací řízení, vlastnosti uznaného osiva a sadby.

13. **Zelenina** je nezastupitelnou součástí jídelníčku.

Zhodnoťte význam zeleniny, uveďte skupiny a druhy, vysvětlete pojmy zelinářské osevní postupy, způsoby založení porostů jednotlivých druhů. Vysvětlete důvody předpěstování zeleniny.

Popište technologii pěstování Vámi vybraných druhů zeleniny.

14. **Znalost trávicí soustavy je předpokladem úspěšné výživy a krmení hospodářských zvířat**

- popište trávicí soustavu polygastrů a monogastrů, v čem se liší
- charakterizujte články látkového metabolismu
- vysvětlete způsoby trávení u monogastrů a polygastrů
- uveďte odlišnosti v příjmu a trávení potravy u drůbeže

15. **Výživa a krmení je základem úspěchu chovu hospodářských zvířat**

- objasněte pojem výživa a krmení hospodářských zvířat
- vysvětlete pojmy krmivo, krmná dávka, směsná krmná dávka a dělení krmiv
- hodnocení krmiv pro skot, prasata, drůbež a koně
- popište postup sestavení krmné dávky



16. Chov skotu zaměřený na produkci mléka je nosným programem živočišné výroby

- rozdělte plemena dojeného skotu a charakterizujte jednotlivé skupiny
- charakterizujte plemena skotu chovaná v ČR k produkci mléka
- popište technologické systémy chovu dojných krav v návaznosti na způsoby dojení
- uveďte vlivy na množství a kvalitu mléka

17. Masná užitkovost skotu

- uveďte a charakterizujte plemena skotu dle užitkového zaměření vhodná pro produkci hovězího masa
- rozveďte vlivy působící na tvorbu a kvalitu hovězího masa
- charakterizujte výkrmové schopnosti českého strakatého skotu
- vysvětlíte pojem chov krav bez tržní produkce mléka

18. Technika plemenitby skotu

- vysvětlíte pojem plemenitba, popište techniku plemenitby skotu, rozdělení a charakteristika
- jaké znáte dospělosti skotu a kterou z dospělostí využíváme při plemenitbě
- popište říjový cyklus, říji, význam, využití
- seznamte nás s délkou březosti, se způsoby zjišťováním březosti u skotu

19. Chov prasat

- vysvětlíte význam chovu prasat a původ plemen prasat
- rozdělte plemena prasat na mateřská a otcovská a ty charakterizujte
- charakterizujte reprodukční a produkční vlastnosti prasat
- vyjmenujte a charakterizujte jednotlivé kategorie prasat

20. Plemenitba prasat

- vysvětlíte pojem metody plemenitby prasat a jejich využití v hybridizačním programu
- popište techniku plemenitby prasat, rozdělení a charakteristika
- objasněte pojmy chovatelská dospělost, říjový cyklus, říje, březost, délka březosti
- seznamte nás s porodem prasnic, ošetřením prasnice a selat po porodu

21. Produkce vepřového masa je zajišťována výkrmem finálních hybridů prasat

- uveďte cíl výkrmu a stručně jej charakterizujte z pohledu doby, hmotnosti, přírůstku
- vyjmenujte a vysvětlíte způsoby výkrmu, dle kvality hlavního produktu, organizace výkrmu, dle konzistence krmných směsí
- jaké znáte způsoby zpeněžování prasat, pohovořte o nich
- vysvětlíte vady vepřového masa po porážce a jejich příčiny

22. Intenzivním chovem slepic zajišťuje zemědělská výroba převážnou produkci konzumních vajec a kuřecího masa

- pohovořte o významu chovu slepic nosného a masného užitkového typu
- seznamte nás s původem slepic, rozdělením plemen slepic dle hmotnosti a užitkového zaměření a užitkovými hybridy nosného a masného typu



- popište složení slepičího vejce
- charakterizujte pojmy odchov, chov, líhnutí, sexování, výkrm

23. Chov krůt je na rozdíl od anglosaských zemí v ČR pouze doplňujícím chovem drůbeže

- vysvětlíte původ a biologické zvláštnosti krůt
- charakterizujte plemena a finální hybridy
- popište plemenitbu krůt, z pohledu metod a techniky
- pohovořte o chovu krůt, líhnutí a odchovu a způsobech výkrmu

24. Chov vodní drůbeže kachen a hus je důležitou součástí kapro-kachního hospodářství

- vysvětlíte význam chovu kachen a hus a kapro-kachní, charakterizujte užitkové vlastnosti kachen
- pohovořte o původu rozdělení a charakteristice, plemen kachen a hus
- zaměřte se na odchov, chov kachen a hus z pohledu technologie chovu, krmení
- seznámte nás se způsoby výkrmu kachen a hus

25. Chov králíků patří v ČR mezi rozšířenou zájmovou činnost

- pohovořte o původu a významu králíků a způsobech chovu
- vysvětlíte dělení plemen králíků, charakterizujte významná plemena králíků
- charakterizujte plemenitbu králíků, z pohledu metod a techniky plemenitby
- uveďte způsoby výkrmu a krmení králíků

